

LÄRARHANDLEDNING

REGIONTEATERN
BLEKINGE KRONOBERG

HEJ!

Vi ser fram emot att få träffa dig och dina elever med föreställningen Antigone!

Med denna handledning vill vi ge dig som vuxen tips och idéer på vad du kan göra i anslutning till vårt besök. Den innehåller förslag på hur du gör teaterbesöket så tydligt, spännande och intressant som möjligt. Självklart känner du din klass bäst så ta till dig och gör det som känns bra och relevant för just er.

ANTIGONE - En klassiker med röd näsa

Familjeskandal! Antigones bröder har dödat varandra. Hennes morbror, kung Kreon, har bestämt att endast en av bröderna ska få en värdig begravning – den andra ska förvägras att ens komma i jord. Trots att Antigone har hela makten emot sig bestämmer hon sig för att trotsa sin morbror, bryta mot lagen och föra sin vanhedrade bror till sin sista viloplats. Oavsett konsekvenserna!

Antigone av Sofokles är ett av de mest välkända antika dramerna. I denna uppsättning adderas ett överraskande element: nämligen teaterclownformens fulla potential! Med sitt direkta tilltal till publiken och lekfulla inställning till teatersalongen, kommer clownerna att iscensätta denna grekiska tragedi på sitt eget, rebelliska och oförglömliga sätt.

OM ANTIGONE

Antigone är den sista pjäsen i en grekisk trilogi, skriven av Sofokles. De andra två är *Kung Oidipus* och *Kung Oidipus i Kolonos*.

Antigone pjäsen utspelar sig i den krigshärjade staden Thebe.

Detta har hänt:

Efter att Oidipus lämnat staden kämpade hans söner, Eteokles och Polyneikes om tronen. Båda dör under striderna, och lämnar Oidipus svåger, Kreon, att regera.

När vi kliver in i föreställningen:

Kreon har han begravt Eteokles och förklarat Polynikes som en förrädare och förbjöd någon i Thebe att begrava honom. Grekerna trodde att obegravda själar inte kunde komma in i livet efter detta.

Antigone bestämmer sig för att trotsa sin farbror. Allt hon behöver göra är att strö lite jord på honom, så kommer han att bli fri. Hon lyckas, men upptäcks och förs framför sin farbror. Hon förnekar inte anklagelserna vid förhör. Han dömer Antigone ska muras in i en grotta och lämnas att dö.

Haimon, Antigones trolovade hittar Antigone död i grottan. Hon har hängtt sig.

Han begår självmord.

Drottningen Eurydike hör att Antigone och Haimon är döda, och hon sätter en förbannelse över sin man. Efter det begår även hon självmord.

Kreon lämnas i slutet av pjäsen ensam och fylld av sorg.

Oidipus-trilogin berättade historien om Oidipus, en tragisk grekisk hjälte, som besegrade sfinxen och räddade Thebe, men omedvetet dödade sin far och gifte sig med sin mor. Även om det inte skrevs sist, är Antigone-pjäsen det sista kapitlet kronologiskt i en berättelse fylld av mänskligt lidande i ödets händer.

Antigone tar upp teman som vad händer när rätt och fel ställs mot varandra, kan man bryta mot samhällets lagar för att följa sin egen moral, vad blir konsekvenserna av våra handlingar...

OM CLOWNTEKNIK

Vår Antigone spelas i Clownteknik. En skådespelarteknik som härstammar från commedia dell'Arte. Vi har blandat dessa två tekniker och lagt till ett tredje element, mask, som man använde sig av i de antika grekiska dramer.

Inom clownteknik finns inte "fjärde väggen". Clownen är i ständig interaktion med sin omgivning och med publiken, genom improvisation och att reagera på oväntade händelser. Clownen använder sin kropp som uttrycksmedel, genom överdrivna rörelser, gester och mimik för att kommunicera känslor och intentioner.

INFÖR FÖRESTÄLLNINGEN

Har ni tidigare som grupp varit på en teaterföreställning tillsammans, då kan ett sätt att förbereda eleverna vara att minnas tillbaka på hur det var. Vilken föreställning var det, vad hände i den? Var gick ni på föreställningen?

Är det någon som sett en clownföreställning tidigare?

Har ni *inte* varit på föreställning tidigare? Prata om vad det finns för tankar, frågor och funderingar inför att gå på en teaterföreställning.

Syftet med att prata och förbereda eleverna innan de ska gå på föreställningen är att väcka deras lust, intresse och nyfikenhet inför det som de ska vara med om. Det kan också handla om att ge dem en förståelse för teater som konstform och vad det är.

PRAKTISK INFORMATION

Förbered gärna eleverna på allt det praktiska kring ett teaterbesök.

- Vad heter pjäsen ni ska se?
- Vilken dag ska ni se pjäsen och på vilken plats?
- Hur tar ni er dit?
- Vilka kommer ni att möta där?
- Andra saker som du tycker kan vara bra att ta upp.
- Hur känns det att vara publik?
- Hur vill du att en publik ska vara?

(Om du står på scen eller om du pratar eller gör något inför andra hur vill du då att de ska vara som publik?)

UNDER FÖRESTÄLLNINGEN

Våra skådespelare är vana vid att hantera en ung teaterpublik och vi vill att du som pedagog ska känna dig trygg och få uppleva föreställningen tillsammans med eleverna. Låt eleverna uppleva och engagera sig i föreställningen utifrån sina egna förutsättningar. Ibland kan vi vuxna tycka att någon skrattar för högt, ställer för många frågor, vrider på sig eller annat som vi upplever störande. Det kan vara elevernas sätt att engagera sig i föreställningen, vilket vi välkomnar. Däremot känner du som lärare dina elever bäst och vet var gränserna går.

EFTER FÖRESTÄLLNINGEN

Efter föreställningen kan ni arbeta vidare med elevernas egna tankar och reflektioner med hjälp av vår lärarhandledning. Som lärare/pedagog kan det vara värdefullt för eleverna att du bara lyssnar, tänk på att inte värdera föreställningen eller elevernas upplevelser av den. Prata hellre om att alla ser, hör, tycker och tolkar scenkonst på olika vis och att det inte finns några rätt eller fel i tolkningsprocessen.

TA EN RUNDA!

Ta en runda där var och en får säga något de minns från föreställningen. Var gärna tydlig med att det inte finns några rätt eller fel. Ta fasta på att vi minns olika även om vi varit med om samma sak! Hjälpt varandra att minnas mer av det som hände i föreställningen. Ta vara på att föreställningen upplevs på många sätt - vi har alla olika erfarenheter och detta gör att vi tolkar på vårt eget vis.

FRÅGOR ATT PRATA OM

Utifrån vad eleverna upplevt kan du ställa fler frågor som ni kan prata vidare om. Kom gärna på egna frågor som du tycker passar. Du kan också ta stöd ifrån frågorna här nedanför, för att lättare komma i gång.

- Vad är det ni har sett?
- Vad handlade föreställningen om?

- Hur många skådespelare var det?
- Vad gjorde skådespelarna?
- Vilka var de?
- Vad tyckte ni?
- Vad var bra?
- Vad var mindre bra?
- Var det något annat du lade märke till? Berätta!

EXEMPEL PÅ ÖVNINGAR

Här följer några tips och förslag på hur ni kan jobba vidare med Antigone i klassen.

Några frågor att samtala eller reflektera över:

- Ska vi bryta mot lagar och förordningar som går emot vårt samvete?
- Hur formar våra värderingar våra liv?
- Vad lär konflikter och möte med oliktankande oss om oss själva?
- Kännetecknas vi av våra handlingar?

Skapa en serie:

- Skriv ner eller berätta för varandra vad ni kommer ihåg av pjäsen.
- Välj ut vilka scener ni vill ha med.
- Rita eller skriv korta scener.
- Visa upp för varandra.

Spela upp scener:

- Välj scen eller dela ut olika scener ur pjäsen till klassen.
- Skriv ner repliker ni tycker är viktiga för handlingen.
- Repetera i smågrupper. Spela sen upp för varandra.

Värderingsövning:

Här kan man välja att sitta på sina bänkar och räcka upp handen, eller att man står upp och förflyttar sig.

- Alla ni som anser att Kreon hade rätt
- Alla ni som anser att Antigone hade rätt
- Alla ni som tycker att det är ok att bryta mot lagen ibland
- Alla ni som anser att man ska följa lagen till punkt och pricka
- Alla ni som hade gjort som Antigone

Antika Grekland:

- låt eleverna undersöka det antika Grekland i historieböcker
- seder och bruk
- tro och myter
- arkitektur
- en persons dagliga liv under den tidsperioden

LÄSTIPS OCH INSPIRATION

Pjäser av Sofokles:

- Antigone
- Kung Oidipus
- Oidipus i Kolonos
- Elektra
- Aias
- Trachinas

Clown:

- Dotterbolaget
- 1-2-3 Schtunk!

TEATERORDLISTA

Vad betyder egentligen alla ord som används inom teaterns värld? Här listar vi några av de vanligaste:

Commedia dell'Arte - en fysisk spelstil inom teatern

Dramatiker - den som har skrivit pjäsen

Dramaturg - arbetar med att bearbeta och analysera pjäser, ofta en dramatiker eller en rådgivare till regissören

Epilog - Efterord, avslutning.

Fjärde väggen - en imaginär vägg framför publiken

Karaktär/roll - den som skådespelaren är i föreställningen

Kompositör/Ljuddesigner - den som skapat musik och ljud till föreställningen

Koreografi - dans och rörelsemoment i föreställningen, görs av en koreograf

Kostym - skådespelarnas kläder som gjorts av en kostymör

Ljusdesigner - den som har bestämt hur ljuset ska vara

Mask - skådespelarnas smink och frisyr som gjorts av en maskör

Prolog - förord, början

Regi - val av helhet och vad skådespelarna ska göra, görs av en regissör

Rekvisita - alla olika saker som finns på scen, den som tillverkar saker heter rekvisitör

Scenkonstpedagog – den som arbetar med publikens upplevelse i ett kreativt pedagogiskt arbete

Scenografi - scenrummet med väggar, möbler med mera som gjorts av en scenograf

Skådespelare - person som gestaltar en karaktär och roll i en pjäs

Spark - säger många i stället för Lycka till inom teatervärlden

Sufflör - En person som hjälper skådespelarna om de glömmer sina repliker

REGIONTEATERN BLEKINGE KRONOBERG

Regionteatern Blekinge & Kronoberg är en av landets största turnerande länsteatrar. Regionteatern ger teater- och dansföreställningar för barn, unga och vuxna i hela södra Sverige.

Regionteaterns pedagoger erbjuder flera olika projekt inom skapande skola, både fristående projekt och för- eller efterarbeten kopplade till föreställningar.

FRÅGOR?

Har du frågor eller tankar kring lärmaterialet hör av er till Mario Castro Sepulveda, Konstnärlig chef

Mario.castro-sepulveda@regionteatern.se eller 072-22 92 390

REGIONTEATERN BLEKINGE KRONOBERG

Box 486, 351 06 Växjö

info@regionteatern.se

ANTIGONE

ÖVERSÄTTNING Björn Collinder

REGI & RUM Claes Åström

KOSTYM Karin Sundvall

LJUS Thomas Himmel

LJUD Tony Pettersson

MASK Hanna Elwe

DRAMATURG Hanna Bark

ENSEMBLE Åke Arvidsson, Birte Heribertson, Elin Rusk

Sofokles, författare av Antigone